



**T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI**

**SAMSUN İLKADIM BELEDİYESİ**  
**2015 YILI**  
**SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Eylül 2016



## İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ .....	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU .....	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI .....	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ .....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER .....	9
8.	EKLER.....	25



## TABLÖLAR LİSTESİ

<b>Tablo 1:</b> 2015 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu .....	1
<b>Tablo 2:</b> 2015 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu .....	1
<b>Tablo 3:</b> İlkadım Belediyesi 2015 Yılı Bilançosu .....	25
<b>Tablo 4:</b> İlkadım Belediyesi 2015 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu .....	27



## 1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

İlkadım Belediyesi tahakkuk esaslı muhasebe sistemini uygulamaktadır. Muhasebe sistemi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir. Kurumun 2015 yılına ilişkin mali verileri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

**Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu**

Kod	Açıklama	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
01	Personel Giderleri	23.263.456,00	22.972.297,34	98%
02	SGK Devlet Primi Giderleri	3.720.000,00	3.638.348,91	97%
03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	71.669.150,00	60.390.789,02	84%
04	Faiz Giderleri	3.213.000,00	3.614.305,20	112%
05	Cari Transferler	7.755.464,00	5.945.892,89	76%
06	Sermaye Giderleri	24.398.300,00	9.042.753,35	37%
07	Sermaye Transferleri	3.540.199,00	2.309.989,78	65%
08	Borç Verme	---	---	---
09	Yedek Ödenek	15.005.000,00	---	---
<b>TOPLAM</b>		<b>152.564.569,00</b>	<b>107.914.376,49</b>	<b>70%</b>

**Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırması Tablosu**

Kod	Açıklama	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800-01	Vergi Gelirleri	43.157.569,00	25.310.752,63	58%
800-03	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	9.288.000,00	4.313.782,04	46%
800-04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	50.000,00	2.040,00	4%
800-05	Diğer Gelirler	83.319.000	60.386.474,09	72%
800-06	Sermaye Gelirleri	6.800.000,00	9.713.001,69	142%
810-01	Vergi Gelirleri	---	10.684,30	---
810-03	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	---	2.195,25	---
810-05	Diğer Gelirler	50.000,00 (+) (-)	8.141,72	16%
<b>TOPLAM</b>		<b>142.564.569,00</b>	<b>99.705.029,18</b>	<b>69%</b>
Borçlanma tutarı		10.000.000,00	17.802.273,89	178%

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilecektir.

## **2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU**

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.



### **3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU**

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

### **4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI**

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

## 5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

### **BULGU 1: Emlak Vergisi Alacaklarına İlişkin Hesap Bakiyelerinin Doğrulanamaması**

İlkadım Belediyesinin önceki dönemlerde tahakkuk eden emlak vergisi alacaklarına ilişkin yıl sonu bakiyeleri incelenmiş, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ile 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının bakiyelerinde sırasıyla 14.542.480,83 TL ve 1.043.465,39 TL olduğu görülmüş ve bu tutarların fazla olduğu değerlendirilmiştir. Bu bağlamda, önceki dönemlerden devreden gelir tahakkukları ve yıllar itibariyle düşük tahsilat oranları birlikte değerlendirilmiş ve yıl sonu hesap bakiyelerinin içindeki emlak vergisi tahakkuk kayıtlarından bazılarının mükerrer veya hatalı olduğu tespit edilmiştir.

İdarenin 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ile 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında takip edilen emlak vergisi alacaklarından bir kısmının; ilgili taşınmazların satılmasına rağmen beyan kayıtlarının kapatılmaması, aynı taşınmaz için birden fazla kişi adına kayıt açılarak mükerrer tahakkuk kaydı yapılması, imar uygulamaları sonucu ortadan kalkan taşınmazların önceki kayıtlarının kapatılmaması ve intikal gibi nedenlerden oluştuğu ve emlak vergisi alacaklarının kayıtlarda görünen tutarlardan farklı olduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Buna göre, İdarenin 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ve 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izlenen tutardan daha az alacağının olduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla ilgili hesaplarda kayıtlı tutarların içindeki tahsil kabiliyetini yitirmiş ve geçmiş dönemlerden bugüne taşınan tutarların belirlenip kayıtlardan çıkarılması ve gerçek hesap bakiyesine ulaşılması gerekmektedir. Bu şekilde işlem tesis edilmesi Emlak Vergisi tahsilat oranlarının düşük görünmesinin de önüne geçecektir.

***Kamu idaresi cevabında;*** "Denetimde emlak vergisi tahakkuk kayıtlarından bazılarının mükerrer veya hatalı olduğu tespiti üzerine; mükelleflerimize davet mektupları gönderilmiş olup, konu ile ilgili mükellefler davete icabet ettikçe karşılıklı konuşularak ve tapu kayıtları kontrol edilerek düzeltmeler yapılmaktadır. Taşınmazların satılması üzerine Tapu Müdürlüğünden belge geldiğinde beyan kayıtlarının kapatılması sağlanmaktadır.

Aynı taşınmaz için birden fazla kişi adına kayıt açılarak mükerrer tahakkuk kaydı yapılması ile ilgili yapmış olduğumuz araştırmada, 2009 yılında 6111 sayılı kanun gereği Gazi ve Yeşilkent belediyelerinin belediyemize birleşmeleri sonucu yapılan program entegresinde eksik nüfus bilgilerinden dolayı olduğu tespit edilmiştir. Mükerrer tahakkuk kayıtlarla ilgili düzeltme çalışmaları devam etmektedir.

İmar uygulamalarında kanun gereği vatandaşın hissesinden %35 katılım payı kesilmektedir. İmar uygulamasından sonra taşınmazlara ait yeni beyan alındığından önceki kayıtların kapatılmaktadır.

Taşınmaz sahiplerinin vefatlarında yapılan intikallerde emlak vergisi alacaklarının kayıtlarda görünen tutarlardan farklı olmasının sebebi muafiyetten (emeklilik, ev hanımlığı, gazi ve engelli) kaynaklanmaktadır. Tahsil kabiliyetini yitirmiş ve geçmiş dönemlerden bugüne taşınan tutarların belirlenip kayıtlardan çıkarılması ve gerçek hesap bakiyesine ulaşılması gerekmektedir." denilmektedir.

İdarece gönderilen ek cevap'ta da, "Emlak Vergisi Mayıs 1. Taksit tahsilâtından sonra, tahsil edilemeyen alacaklarımızın içerisinde tarama yapılarak tahsil kabiliyetini yitirmiş ve geçmiş dönemlerden bugüne taşınan tutarlar belirlenip, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı ve 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabındaki kayıtlardan çıkarılması ve gerçek hesap bakiyesine ulaşılmasıyla birlikte Emlak Vergisi tahsilât oranlarının normale dönmesi sağlanacaktır." denilmiştir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, emlak vergisi tahakkuk kayıtlarından bazılarının mükerrer veya hatalı olduğu tespitimize istinaden gerekli düzeltmelerin yapılacağı belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Ancak, yapılan hata 2015 mali yılı tablolarının doğruluğu ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Gelecek yıllar uygulamaları denetim ekibimizce takip edilecektir.

## **BULGU 2: Taşınmazların Tümünün Kayıt Altına Alınmaması**

‘Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in ‘Kayıt ve Kontrol İşlemleri’ başlıklı 5’inci maddesinde;

*“Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*

*Kayıt işlemleri; taşınmaz giriş ve çıkış kayıtlarının tutulması ve ilgili cetvellere kaydedilmesi süreçlerini kapsar.*

*Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, idaresinde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydı ve yönetimi ile ilgili olarak bu Yönetmelik gereğince yapılması gereken kayıt ve kontrol işlemleri; kuruluş kanunları ile özel mevzuatlarındaki hükümler uyarınca, bu idarelerin yetkili ve görevli birimleri tarafından yapılır.*

*Taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre, harcama yetkilileri tarafından görevlendirilecek personele yaptırılabilir.”* denilmektedir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik hükümlerine göre taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların mali tablolarında gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, taşınmazların envanter çalışmasının 2015 yılsonu itibariyle tamamlanamadığı tespit edilmiştir. Diğer bir ifade ile, denetim faaliyetinin başlangıcında Tapu Genel Müdürlüğü ve Belediyeden alınan listeler arasında bulunan farklılıklar 31.12.2015 tarihi itibariyle giderilememiştir.

Bu işlemlerin yapılmaması nedeniyle, Maddi Duran Varlık Hesapları 2015 yılı mali tablolarında olması gerekenden daha düşük değerde görünmüştür.

***Kamu idaresi cevabında;*** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; "Emlak İstimlak Müdürlüğümüzün Değer Tespit Komisyonu oluşturarak hazırlamış olduğu rapora istinaden ekli 04.02.2016 tarihli 668 ve 709 sayılı muhasebe fişleri ile belediyemize ait taşınmazların tümü kayıt altına alınmıştır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, 04.02.2016 tarihli 668 ve 709 sayılı muhasebe fişleri ile İdareye ait taşınmazların tümünün kayıt altına alındığı belirtildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Ancak, İdarenin taşınmaz envanter çalışması 2015 yılsonu itibariyle tamamlanamadığından Maddi Duran Varlık hesapları 2015 yılı mali tablolarında olması gerekenden daha düşük değerde görünmüştür. Bu nedenle, yapılan hata 2015 mali yılı tablolarının doğruluğu ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkilemektedir. İdarenin uygulaması gelecek yıl denetiminde takip edilecektir.

### **BULGU 3: İmalat Bünyesine Giren Bitüm Bedellerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi**

Bitüm malzemesi; İlkadım Belediyesinin yol yapım, bakım ve onarım maliyetlerinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. İdare, temin ettiği bitümü kullanarak kendi plentinde ürettiği asfaltı yol yapım, bakım ve onarım kapsamında muhtelif bölgelerde kullanmaktadır. Bu şekilde gerçekleştirilen projelerde, proje maliyeti bitüm tutarı hariç oluşturulmaktadır. Bu durumda, toplam maliyet gerçekçi bir şekilde hesaplanmadığından, gerçek maliyetin tespiti için İdarenin temin edip kullandığı bitüm maliyetinin söz konusu projenin maliyetine eklenmesi ve mali tablolara bu şekilde yansıtılması gerekmektedir.

İdare tarafından bitüm rafineriden alındığında 150.12.09-Karayolları ve Trafik Malzemeleri Hesabına borç, bitüm yükleniciye teslim edildiğinde ise 630-Giderler Hesabına borç, 150.12.09-Karayolları ve Trafik Malzemeleri Hesabına alacak kaydı yapılmak suretiyle giderleştirilmektedir. Halbuki, bitüm rafineriden alındığında; Stoklar hesap grubunun alt kodu olan 150.04.02-Sıvı Yakıtlar Hesabına, bitüm yükleniciye veya asfalt plentine teslim edildiğinde ise 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi ve ilgili varlık hesaplarında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında bakım ve onarım işleri, ilgili varlıkların değerini ve kullanım ömrünü artıran faaliyetler olduğundan, bu çerçevede kullanılan bitüm bedelleri de varlık hesaplarında muhasebeleştirilmelidir. Bu açıdan, bu maliyetin yatırımlar kalemi içerisinde izlenmesi mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliği açısından büyük önem arz etmektedir.

2015 yılında üretime giren bitüm bedeli 2.021.194,18 TL'dir. Bu tutar mali tablolara cari gider olarak yansıtılmıştır. Bu durum 630-Giderler Hesabının olması gerekenden yüksek, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının ise olması gerekenden düşük olarak mali tablolara yansımaya sebep olmaktadır.

**Kamu idaresi cevabında;** "Sıcak asfalt üretilmesinin maliyeti; bitüm, agrega, plent kirası giderlerini kapsamaktadır. Bitüm ve agrega giderlerine ait taşınır işlem fişi ve ödeme emri belgesi düzenlenirken borç kaydı 150.12.09.01.01-Karayolları ve Trafik Malzemeleri (Bitümler) Hesabından yapılmaktadır. Dönemsel Tüketim Çıkış Kaydı üç ayda bir yapıldığından; 2016-Mart Dönemsel Tüketim Çıkış Kaydına ait muhasebe fişinde agrega ve bitüm giderleri için borç kaydına 258.01.07-Yapılmakta Olan Yatırımlar (Yollar) Hesabı, alacak kaydına 150.12.09-Karayolları ve Trafik Malzemeleri Hesabı şeklinde yapılmıştır. İmalat bünyesine giren bitüm bedellerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında muhasebeleştirilmesine bundan böyle dikkat edilecektir." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, imalat bünyesine giren bitüm bedellerinin 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında muhasebeleştirileceği belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Ancak, yapılan hata 2015 mali yılı tablolarının doğruluğu ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Gelecek yıllar uygulamaları denetim ekibimizce takip edilecektir.

## **6. DENETİM GÖRÜŞÜ**

İlkadım Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı "(25) Maddi Duran Varlıklar" ile "(12-14) Alacaklar" hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

## 7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

### **BULGU 1: İmar Mevzuatı Uyarınca Alınan Otopark Bedellerinin Büyükşehir Belediyesine Gönderilmeyerek 333- Emanetler Hesabında Bekletilmesi**

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu'nun 27'nci maddesinde, "*imar mevzuatı uyarınca belediyelerin otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirleri, tahsil tarihinden itibaren kırk beş gün içinde büyükşehir belediyesine aktaracağı, büyükşehir belediyelerinin bu geliri tasdikli plan ve beş yıllık imar programına göre hazırlanan kamulaştırma projesi karşılığında otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşasında kullanacağı ve bu gelirlerin belirtilen amaç dışında kullanılmayacağı*" hüküm altına alınmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında, "*imar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar göz önünde tutularak lüzumlu otopark yerleri ayrılacağı ve otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmeyeceği*" ifade edilmektedir.

3194 sayılı İmar Kanunu'na dayanılarak hazırlanan Otopark Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesine göre, üzerinde tescilli 1, 2, ve 3'üncü grup yapı bulunan kentsel sit alanı içinde veya dışındaki parseller hariç, parselinde otopark ihtiyacı karşılanamayan durumlarda belediyesince veya valilikçe bu Yönetmelik hükümlerine göre belirlenecek otopark bedeli alınması gerekmektedir.

Otopark Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde; "*otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esaslarının Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri de dikkate alınarak belediye meclisleri veya il genel meclisleri tarafından belirleneceği, otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılıp bu hesapta toplanan paralara yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı, 5216 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılacağı ve ilçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağının, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparklar için kullanılacağı*" kayıt altına alınmıştır.

Yukarıda adı geçen Yönetmelik'in 11"inci maddesinde ise, "*otopark hesabında toplanan meblağın otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılmayacağı ve otopark hesabında toplanan meblağın, amacında kullanılıp kullanılmadığının İçişleri Bakanlığınca denetleneceği*" belirtilmektedir.

Buna göre, ilçe belediyeleri, imar mevzuatı uyarınca otoparkla ilgili olarak elde ettikleri gelirleri bölge ve genel otoparkların yapımı için büyükşehir belediyesine aktarmak zorundadır.

İlkadım Belediyesinin 2015 yılı hesabının incelenmesi sonucunda, otopark bedeli olarak yıllar içinde tahsil edilen 7.269.696,37 TL'nin Samsun Büyükşehir Belediyesine gönderilmediği ve 333-Emanetler Hesabında bekletildiği görülmüştür.

Otopark yapımı için kullanılmak üzere Büyükşehir Belediyesine aktarılması gereken otopark bedellerinin ilgili hesapta bekletilmeyip süresi içinde aktarılmasının kamu yararına olduğu ve muhtemel hukuki ihtilafları önleyeceği düşünülmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** "Belediyemiz borçlarını ödeme hassasiyeti içerisinde hareket ederek kasa durumumuza göre ödemelerimizi gerçekleştirmekteyiz. Tavsiyeleriniz doğrultusunda en kısa zamanda imar mevzuatı uyarınca alınan otopark bedellerinin Büyükşehir Belediyesine gönderilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, imar mevzuatı uyarınca alınan otopark bedellerinin Büyükşehir Belediyesine gönderileceği belirtildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Gelecek yıllar uygulamaları denetim ekibimizce takip edilecektir.

## **BULGU 2: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının İlgili Kurumlara Gönderilmemesi**

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinin altıncı fıkrasında;

*"Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 8 ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirileceği ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği";*



2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinin yedinci fıkrasında;

*“Belirtilen tahsilatın il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanacağı; hesapta toplanan bu paranın; il özel idaresince ve belediyelerce kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılıp valinin denetiminde kullanılacağı; tahsil ettikleri katkı payını belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği; belediye başkanlarının, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunması katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlü oldukları; ödenmeyen payların, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği”;*

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in 6'ncı maddesinde;

*“Belediyelerce katkı payı olarak tahsil olunan tutarların, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine veya yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde katkı payı hesabına yatırılacağı; tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürünün birlikte sorumlu olacağı”* hükümleri yer almaktadır.

Yasal düzenlemede belirtildiği üzere, ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanacaktır. Bu nedenle, ilgili belediyelerce tahsil edilen katkı payının süresi içinde il özel idaresine aktarılması gerekmektedir.

6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla il özel idarelerinin tüzel kişiliğinin kaldırıldığı yerlerde, belediyelerce emlak vergisi ile birlikte tahsil

edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı payı tutarları, defterdarlıklar bünyesinde açılacak emanet hesaplarına yatırılacaktır. Büyükşehir belediyelerinin bulunduğu illerde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevleri yerine getirmek üzere Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı kurulmuştur.

İlkadım Belediyesinin 2015 Yılı Hesabının İncelenmesi Neticesinde, 363-Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenen Katkı Payının 6552 İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması ile Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun ile yapılandırıldığı ve vadelerine göre 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabında takip edildiği görülmüştür. Yapılandırmaya göre; geçen yıllar itibariyle emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmiş ancak İl Özel İdarelerine ve Defterdarlığa öngörülen yasal süre içinde gönderilmemiş tutar 7.950.423,70 TL olup bununun 2.978.264,31 TL'sinin gecikme zammı olduğu anlaşılmıştır..

Belediye başkanı ve hesap işleri müdürü(muhasebe yetkilisi), belediyenin tahsil ettiği paylardan il özel idaresine veya defterdarlığa ödemesi gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payının zamanında ve tam olarak ödenmesinden birlikte sorumlu tutulmaktadır. Buna göre, tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı payı tutarının tam olarak ve öngörülen yasal süreler içinde ödenmesi kamu yararına olacaktır.

***Kamu idaresi cevabında;*** "Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı borcumuz 6556 sayılı kanuna göre yapılandırılmış olup, aylık taksitlerin ödemesi aksatılmadan yapılmaktadır." denilmektedir.

***Sonuç olarak*** İlkadım Belediyesi tarafından emlak vergisi ile birlikte tahsil edilen Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının, tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar defterdarlıklar bünyesinde açılacak emanet hesaplarına yatırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi ise cevabında, Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı borcunun 6556 sayılı Kanun'a göre yapılandırıldığını belirterek emlak vergisi ile birlikte emaneten tahsil edilen tutarların ilgili hesaplara yatırılmadığını kabul etmekte ve Bulgumuza iştirak etmektedir.

Bulgumuzda da belirttiğimiz üzere geçen yıllar itibariyle emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmiş ancak İl Özel İdarelerine ve Defterdarlığa öngörülen yasal süre içinde gönderilmemiş tutar 7.950.423,70 TL olup bunun 2.978.264,31 TL'si gecikme zammıdır. Kamu idaresi cevabında belirtilen yapılandırma, idareler için kullanılacak olağan bir ödeme yöntemi olmayıp içinde anaparanın yanında gecikme zammı da barındırmaktadır. Bu durumda, zamanında yapılmayan ödemelerden dolayı ortaya çıkan gecikme zamlarının kamu zararı olarak değerlendirilmesi mümkün olabilecektir.

### **Öneri:**

Tahsil edilen Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına İlişkin Katkı Payı tutarının tam olarak ve öngörülen yasal süreler içinde ödenmesinin İdarenin yararına olacağı düşünülmektedir.

### **BULGU 3: Bütçe İçi İşletmelerin Hesabının Tutulmaması**

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde, *"Bu Yönetmeliğin amacının, mahalli idareler bütçesi içinde oluşturulacak işletmelerin, kuruluş ve işleyişine dair usul ve esasları düzenlemek olduğu";*

"Muhasebe yetkilisi" başlıklı 7'nci maddesinde, *"Mahalli idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe yetkilisinin işletmenin de muhasebe yetkilisi olduğu ve işletmenin hesabının, muhasebe yetkilisi tarafından, mahalli idare kesin hesabına dahil edilerek ilgili mercilere verileceği";*

"Bütçe işlemleri" başlıklı 8'inci maddesinde, *"İşletmenin iktisadi ticari işlerine ilişkin giderler dışında kalan personel giderleri, sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri, mal ve hizmet alımı giderleri ve sermaye giderleri ile transferlerinin mahalli idare bütçesinden yapılacağı;*

*İşletme ödeneğinin iktisadi ve ticari işler için nakit sermaye olarak kullanılacak kısmının ise ekonomik sınıflandırmada borç verme kodunda gösterileceği ve bu ödeneğin işletme adına açılmış bir özel hesaba aktarılmak suretiyle kullanılacağı;*

*İşletme ödeneğinden kullanılmayan kısmının yıl sonunda iptal edileceği ve işletme faaliyetlerinden sağlanan gelir fazlası veya kârın mahalli idare bütçesine gelir kaydedileceği";*

“Muhasebe işlemleri” başlıklı 9’uncu maddesinde, “*İşletme faaliyetlerinin muhasebe işlemlerinin 10/3/2006 tarihli ve 26104 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mahalli idarenin muhasebe biriminde tutulacağı*” hükümleri yer almaktadır.

Yönetmelik'in düzenlemesine göre, bütçe içi işletmelerin muhasebe yetkilisi ilgili mahalli idarenin muhasebe yetkilisi olup bütçe içi işletmenin ayrı bir hesabının tutulması ve mahalli idare kesin hesabına dahil edilmesi; işletme faaliyetlerinin muhasebe işlemlerinin ise Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mahalli idarenin muhasebe biriminde tutulması;

Diğer yandan, işletmenin iktisadi ve ticari işleri için nakit sermaye olarak kullanılacak ödeneğin idarenin bütçesinde I. düzey 08-borç verme ekonomik kodunda gösterilmesi; bu ödeneğin işletme adına açılmış özel bir hesaba aktarılacak suretiyle kullanılması; işletme ödeneğinden kullanılmayan kısmının yıl sonunda iptal edilmesi ve işletme faaliyetlerinden sağlanan gelir fazlası veya kârın mahalli idare bütçesine gelir kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, Hanımlar Lokali Kültür Merkezi İktisadi İşletmesi, Acem Tekkesi İktisadi İşletmesi, İlkadım Belediyesi Otopark Ticari İşletmesi ve Gazi Otopark Ticari İşletmesi, İhlamur Cafe Ticari İşletmesi adıyla dört tane bütçe içi işletmenin faaliyet gösterdiği; ancak, bu işletmelerin Yönetmelik’te belirtildiği şekliyle ayrı bir hesabının tutulmadığı (2014 yılı hesapları sunulamamıştır), iktisadi ve ticari faaliyetler için ayrılan ödeneğin İdarenin bütçesinde I. düzey 08-borç verme ekonomik kodunda gösterilmediği; bahsedilen ödenek için ayrı bir özel hesap açılmadığı; dönem sonu itibarıyla işletme faaliyetlerinden sağlanan gelir fazlası veya kârın mahalli idare bütçesine gelir kaydedilmesi işleminin muhasebe kayıtlarıyla gösterilemediği; bütün mali işlemlerin İdarenin bir birimi gibi düşünülerek gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe İçi İşletme Yönetmeliği’nin “Amaç” başlıklı 1’inci maddesinde, “Yönetmeliğin amacının, mahalli idareler bütçesi içinde oluşturulacak işletmelerin, kuruluş ve işleyişine dair usul ve esasları düzenlemek olduğu” ifade edildiğinden, bütçe içi işletmelerin Yönetmelik’te belirtilen şekliyle bütçe ve muhasebe kayıtlarının tutulması ve her işletme için ayrı bir hesabın oluşturulması için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** “Bütçe içi işletmelerinin hesabının tutulması, mahalli idarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe yetkilisinin, işletmelerin de muhasebe yetkilisi olduğu ve işletmelerin hesabını Mali Hizmetler Müdürlüğü muhasebe yetkilisi tarafından yürütülmesi için program alımı ve uygun ortam hazırlığı yapılmaktadır.” denilmektedir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, bütçe içi işletmelerin hesabının tutulması ve işletmelerin hesabının Mali Hizmetler Müdürlüğü muhasebe yetkilisi tarafından yürütülmesi için program alımı ve uygun ortam hazırlığının yapıldığı ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur. Gelecek yıllar uygulamaları denetim ekibimizce takip edilecektir.

#### **BULGU 4: Kiraya Verilen Taşınmazların Kira Sürelerinin Belediye Encümeni Kararı ve Sözleşmeye Konulan Hükümlerle Uzatılması**

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediye meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:” başlıklı 18’inci maddesinde;

*“ Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.”*

“Belediye encümeninin görev ve yetkileri şunlardır:” başlıklı 34’üncü maddesinde;

*“Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.”* hükümleri bulunmaktadır.

5393 sayılı Kanun’un ilgili hükümlerine göre, taşınmazların 3 yıla kadar belediye encümeni kararıyla ihale edilerek kiraya verilmesi mümkündür. 3 yılı aşan kiralamalarda ise belediye meclisinin kararı gereklidir. Bu bağlamda, süresi 3 yıl olan kiralamalarda bu sürenin encümen kararıyla uzatılması mümkün değildir. Kira süresi biten taşınmazlar için yeniden kiralama ihalesine çıkılması gerekmektedir. Diğer yandan, 3 yıl için yapılan kiralamaların sözleşmelerine konulan *‘kira süresi 3 yıldan sonra...şartlarda 1 yıl uzar’* gibi düzenlemelerle kira süresinin uzatılması da mümkün değildir. Bu türlü uygulamalar 5393 sayılı Kanun’un 18 ve 34’üncü maddelerine aykırıdır.

İdarenin 2015 yılı hesabı incelendiğinde, taşınmazların çoğunlukla belediye encümeni kararıyla 3 yıl süreyle kiraya verildiği, bazı taşınmazların (Banka ATM'si, Baz istasyonu, ilk kira sözleşmeleri eski tarihli olan bazı dükkanların vb) kira sürelerinin belediye encümeni kararıyla uzatıldığı, bazı kira sözleşmelerinde ise 3 yıl sonrası için süre uzatıcı hükümlerin yer aldığı tespit edilmiştir. Bahsedilen uygulamaların yasal düzenlemeye uygun olduğunu söylemek mümkün değildir.

Bu itibarla, taşınmazların kiraya verilme süreleri için 5393 sayılı Kanun'daki düzenlemelerin dikkate alınması ve uygulama hatalarının düzeltilmesi gerekmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** “Belediyemiz tarafından kiraya verilen bazı gayrimenkullerin sözleşmelerinde “.... kira akiti, kanuni ve akiti esaslar dâhilinde kira artışı ile beraber bir yıl uzamış sayılır.” Maddesi bulunmakta ve her yıl kira artışı ile 1 yıl sözleşme uzatılmaktaydı.

Belediyemize ait olan ve kiraya verilen gayrimenkullerden kira süresi dolanların süresi uzatılmayarak fesih edilmeye başlanmış olup kira süresi dolduktan sonra artık encümen kararı ile süre uzatımı yapılmayacaktır.” denilmektedir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında kiraya verilen gayrimenkullerden kira sözleşmesi süresi dolanların, süresi uzatılmayarak kira sözleşmelerinin fesih edilmeye başlandığı; kira sözleşme süresi dolan gayrimenkullerde ise artık encümen kararı ile süre uzatımı yapılmayacağı ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır. Gelecek yıllar uygulamaları denetim ekibimizce takip edilecektir.

**BULGU 5: Taşıt Kiralamalarında Araçların “Motor Hacminin 1600 cc'yi Geçmemesi” ve “Aylık Kira Bedelinin Kasko Değerinin %2'sini Aşmaması” Kurallarına Uyulmaması**

05.01.1961 tarih ve 237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 10'uncu maddesine istinaden Bakanlar Kurulu tarafından “Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller” hazırlanıp yürürlüğe konulmuştur. Söz konusu Esas ve Usuller'in “Kapsam” başlıklı 2'nci maddesinde, 237 sayılı Kanun'a tabi olan kurumlar ve taşıtlar belirtilmiştir.

237 Sayılı Taşıt Kanunu'nun "Kanunun şümulü" başlıklı 1'inci maddesinde ise, belediyeler tarafından kullanılacak taşıtların 237 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları kayıt altına alınmıştır. Dolayısıyla 237 sayılı Kanun kapsamına giren belediyelerin, "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller" de yer alan düzenlemelere uyması gerekmektedir.

Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller'in 5'inci maddesinde, *kamu hizmetlerinin gerektirdiği taşıt ihtiyacının hizmet alımı yoluyla karşılamasının temel amacının, kamudaki taşıt giderlerinin asgari seviyeye indirilmesi ve kaynakların savurganlığa yol açılmadan, bütçe olanaklarıyla uyumlu bir biçimde kullanımının sağlanması olduğu* belirtilmiştir.

Esas ve Usuller'in "Genel esaslar" başlıklı 6'ncı maddesi ise şu şekildedir:

*"(1) Temel amaç çerçevesinde hizmet alımı suretiyle taşıt edinilebilmesinin genel esasları şunlardır:*

*a) Hizmet alımının yapıldığı yılın başında, binek ve station-wagon cinsi taşıtlar 10 yaşım, diğer taşıtlar ise 15 yaşını doldurmamış olacaktır.*

*b) Hizmet alımı suretiyle yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt edinilmesini Kanununun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen makam ve hizmetler ile sınırlı olacaktır.*

*c) Kanuna ekli (1) ve (2) sayılı cetvellerde yer alanlar ile güvenlik önemli (zırhlı) araçlar ve koruma altına alınanlarla ilgili yönetmelik hükümlerine göre tahsis olunan araçlar dışında kullanılacak binek ve station-wagon cinsi taşıtların motor hacmi 1600 cc'yi geçmeyecektir...*

*"(2) Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermayelerin (Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği ile TBMM Genel Sekreterliği hariç) hizmetleri için ihtiyaç duyulan binek, station-wagon, arazi binek, kaptı kaçtı, panel ve pick-up tipi taşıtların hizmet alımı yöntemiyle ediniminde;*

*a) Şoför giderleri hariç yapılan taşıt kiralamalarında aylık kiralama bedeli (katma değer vergisi hariç, her türlü bakım-onarım, sigorta ve benzeri giderler dahil), taşıtın Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından yayımlanan ve harcama talimatının verildiği yılın ocak ayı itibarıyla uygulanacak Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesinde yer alan kasko sigortası değerinin %2'sini aşmayacaktır..."*

İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde ise, araç kiralama işinde yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uyulmadığı tespit edilmiştir. Şöyle ki; Destek Hizmetleri Müdürlüğü tarafından, 01.01.2015-31.12.2017 tarihlerini kapsayacak şekilde “İlkadım Belediyesi 36 Ay Süre İle- 2 Araç- 380 Adet Çeşitli Unvan ve Niteliklere Sahip Yardımcı-Teknik Bakım Onarım Personel Hizmet Alımı” ihalesi yapılmıştır. İhale konusu hizmet alımı işine araç kiralaması da dahil edilmiştir. Bahsedilen işin teknik şartnamesinde belirtildiği üzere, araç kiralaması şoför ve akaryakıt hariçtir. Araç bilgileri incelendiğinde otomobillerden birinin motor hacminin 2143 cc olduğu görülmüştür. Halbuki, yukarıda belirtilen Esas ve Usuller’de binek ve station-wagon cinsi taşıtların motor hacmi 1600 cc’yi geçmemesi gerektiği ifade edilmiştir. Diğer otomobilin ise aylık kira bedelinin 2014 Ocak Ayı kasko değerinin %2 sinin yaklaşık 2 katı olduğu tespit edilmiştir.

Bahsedilen hatalı uygulamaların İdareye fazladan mali külfet getirdiği, bu nedenle araç kiralamalarında, Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller’de belirtilen kurallara uyulmasının kamu yararına olduğu düşünülmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** "Madde içeriğinde Taşıt kiralamalarında Araçların ‘Motor Hacminin 1600 cc’yi geçmemesi’ ve aylık kira Bedelinin Kasko değerinin %2’sini aşmaması’ kurallarına uyulması konusunda bundan sonraki süreçte daha titiz davranılarak kanun ve mevzuata uygun hareket edilecektir.” denilmektedir.

**Sonuç olarak** Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında, Bulguda belirtilen hususla ilgili olarak bundan sonra kanun ve mevzuata uygun hareket edileceği ifade edildiğinden, bu aşamada önerilecek başka bir husus yoktur. Gelecek yıllar uygulamaları denetim ekibimizce takip edilecektir.

#### **BULGU 6: Yemek Yardımının Mevzuata Uygun Yapılmaması**

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 212’nci maddesinde;

*“Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur.”;*

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği’nin “Yardım Şekli” başlıklı 3’üncü maddesinde;



“Yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılır. Bu yardım karşılığında nakten bir ödemedede bulunulmaz. Yiyecek yardımı haftalık çalışma süresi 40 saati aşmayan yerlerde öğle yemeği olarak verilir. Günün 24 saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan memurlara, görevlerinin diğer yemek saatlerinde de devam etmesi şartıyla üç öğüne kadar yemek verilebilir.”;

Aynı Yönetmelik’in 4’üncü maddesinde;

“Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu Yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır.”;

Aynı Yönetmelik’in 5’inci maddesinde;

“Kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödenek; memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödenir. Yemek servisi, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulabilir.” hükümleri yer almaktadır.

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün B.07.0.BMK.0.15.115458-18 18.4.2006\*6376 sayılı görüş yazısında;

“657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışan personele, yiyecek yardımının lokanta veya marketlerden karşılanmasına diğer bir ifade ile, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödeneğin lokanta ve benzeri yerlere aktarılması suretiyle personele yemek yedirilmesine imkan bulunmadığı”;

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün B.07.0.BMK.0.15-115458-44 07.05.08\*6071 sayılı görüş yazısında ise;

“Memurlara yemek yardımının yapılabilmesi için öncelikle ilgili Yönetmelik hükümlerine göre yemekhane kurulmuş olmasının gerektiği, devlet memurlarına yemek fişi veya yemek kuponu alım ihaleleri gerçekleştirilmek suretiyle yemek yedirilmesine imkan bulunmadığı;

Kurumların çeşitli nedenlerle öğle yemeklerini mutfaklarından sağlayamamaları halinde, kurum bütçelerine bu amaçla konulan ödeneğin ilgili Yönetmelikte belirtilen esaslar

*çerçevesinde oluşturulacak yemek servisine aktarılması, bütçeye konulan ödenek ile yemek yiyecek personelden alınacak yemek bedellerinin dikkate alınması ve yemek servisinin kurum bünyesinde yapılması şartlarıyla yemek hizmetlerinin piyasadan satın alınmasının mümkün olabileceği” ifade edilmiştir.*

Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler değerlendirildiğinde;

Devlet memurlarına yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılmakta olup bu yardım karşılığında nakten bir ödemede bulunulması mümkün değildir. Kurumlarda yemek servisi ise, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulabilmektedir. Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, Yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konulacak ödeneklerle karşılanmakta olup yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınmaktadır.

Öte yandan, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödeneğin lokanta, market ve benzeri yerlere aktarılması, yemek fişi veya yemek kuponu alım ihaleleri gerçekleştirilmesi suretiyle yemek yedirilmesine imkan bulunmamaktadır.

Kurumların çeşitli nedenlerle öğle yemeklerini mutfaklarından sağlayamamaları halinde ise, kurum bütçelerine bu amaçla konulan ödeneğin ilgili Yönetmelik’te belirtilen esaslar çerçevesinde oluşturulacak yemek servisine aktarılması, bütçeye konulan ödenek ile yemek yiyecek personelden alınacak yemek bedellerinin dikkate alınması ve yemek servisinin kurum bünyesinde yapılması şartlarıyla yemek hizmetlerinin piyasadan satın alınması mümkün olabilmektedir.

İdarenin 2014 yılı hesabının incelenmesi neticesinde ise, Belediye personeline yapılan yemek yardımının yemek verme yerine aylık ticket-kart verme şeklinde yapıldığı görülmüştür. İdare yemek hizmeti alımı gibi ihale düzenlemekte ihaleyi alan yüklenici üzerinden belirtilen şekliyle nakit aktarması yapılmakta ve bu kart çeşitli marketlerde kullanılmaktadır.

Halbuki, nakit ve benzeri yemek yardımı yapılabilmesi için ilgili mevzuatında açık hüküm bulunması gerekmektedir. Bu itibarla, yemek yardımı olarak nakit aktarması yapılmasının yasal düzenlemeye aykırı olduğu düşünülmektedir.

**Kamu idaresi cevabında;** "2015 yılında uygulanmak üzere 2014 yılında İdaremizce memurlarımıza bir öğün yemek verilmesi işi, hukuka uygun şekilde ihale edilmiş olup, bu ihale sonucunda en uygun fiyatı veren firma ile sözleşme imzalamıştır. İdaremiz bu alımı gerçekleştirirken, öncelikle bütçe ödeneğinin yeterli olup olmadığı araştırılmış ve herhangi bir sorun olmadığı anlaşılmıştır.

Söz konusu alım, yemek yardımı için konulan ödenekten, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve 5018 sayılı Kanuna uygun olarak ihale yolu ile hizmet alımı yapılmak suretiyle yerine getirilmiştir. Belediyemizce belirlenen ödenek aşılmadığından, 2015 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliğinde belirtilen tutarlarda yemek yiyen memurlardan katkı payı kesilerek Devlet Memurları Yiyecek Yardım Yönetmeliğine göre işlem yapılmış, kamu zararına sebebiyet verilmemiştir.

İlkadım Belediyesi hizmet binamız iki ana hizmet binası (Gazi hizmet binası ve ilkadım hizmet binası) ile fen işleri ve temizlik işleri müdürlüğü şantiyeleri, Yıldırım Çınar Kültür müdürlüğü hizmet birimi ve vb. yerleşkeleri ile dağınık bir halde hizmetleri yürütmekte olup fiziki olarak yemekhane açılıp hizmetin karşılanması mümkün değildir.

Dolayısıyla bu şartlarda (yemekhane için mekan bulma sorununun yanı sıra, yemekhanede çalışacak personel gideri, yemek malzemesi nakliyle gideri, yemekhanenin diğer giderleri) hizmetin karşılanması ekonomik açıdan mümkün olmayacaktır. Ayrıca, alınacak erzak bedelleri hesaplandığında harcanılacak kamu kaynağının daha yüksek olacağı öngörülmüştür. Aksi uygulamaların; kamu kaynağının etkin, ekonomik ve verimli kullanılmasını engelleyeceği, ayrıca hizmet kalitesini de düşmesine sebep olacağı değerlendirilmiştir.

Benzer bir konuda Sayıştay Temyiz Kurulu, 23.05.2000 tarih ve 24760 (**EK-10**) 18.03.2008 tarih ve 30029 (**EK-11**), İlam No: 877 Dosya No: 29368 Tutanak No: 30001 (**EK-12**), sayılı Kararlarında;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212. maddesine dayanılarak çıkarılan Devlet memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'nin Yemek Servisi Giderleri başlıklı 4. maddesinde;

"Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak üzere, bu yönetmelik kapsamına dâhil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanır. Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur

sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanmayan kısmı yemek yiyenlerden alınır. 2155 sayılı Bazı Kamu personeline Tayın Bedeli verilmesi Hakkındaki Kanuna göre tayın bedeli verilen personel ile sözleşmeli olarak çalıştırılanların, bu yönetmeliğe göre yiyecek yardımı yapılan yemek servislerinde yemeleri halinde yemek bedelinin tamamı kendilerinden alınır." denilmektedir. Buna göre, kurum bütçesinden kadrolu memurların her gün yiyebileceği ihtimaline karşılık konulan yiyecek yardımı ödeneğini aşmamak üzere harcama yapılabilecektir.

Yemek maliyetinin bütçeden karşılanamayacak olan kısmı yemek yiyenlerden karşılanacaktır. Yemek yiyenlerden alınacak yemek ücretleri tarifesi ise, her yılbaşında Bütçe Uygulama Talimatı ile asgari rakamlar üzerinden, kurumlar yemek maliyetinin kalan yarısını karşılayacak şekilde bu rakamların daha üstünde fiyatlar tespit edilebilecektir.

Yukarıdaki karar (**EK-12**) örneğinden de anlaşılacağı üzere yıl içinde memurların öğle yemeği ihtiyacı, yemek ihalesi sonucunda ihaleyi kazanan (...) isimli yemek firmasından karşılanmış, her ay düzenlenen hak edişler ile memur sayısı ve o ay içindeki iş günü sayısı dikkate alınarak, bu rakam üzerinden adı geçen firmaya ödeme yapılmış, bunun karşılığında memurlara yapılan maaş ödemelerine esas bordrolardan, yemek adedine göre yemek katkı payı kesilmiş, kesintilerin ise Bütçe Uygulama Talimatında yer alan ek göstergelere göre değişen en az yemek bedelleri üzerinden yapılmıştır. Bütçeye konulan ödenekler gerçek anlamda bir maliyet olmayıp bütçe hazırlama rehberine göre personel sayısı dikkate alınarak hazırlanan standart maliyeti ifade etmektedir. Dolayısıyla bütçeye ödenek, yemek maliyetinin yarısını aşmayacak şekilde tespit edilip konulmaktadır.

Söz konusu olayda Yiyecek Yardımı Yönetmeliğindeki amaç, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19. maddesine istinaden açık ihale yolu ile alım yapılmak suretiyle yerine getirilmiş olup konulmuş ödenek aşılmadığından ve Bütçe Uygulama Talimatında belirtilen tutarlar yemek yiyen memurlardan tahsil edildiğinden tıpkı Sayıştay Temyiz Kurulu Kararı (EK-3) ile tazmin hükmünün Kaldırılmasına karar verilmiş olup kamu zararı olmadığı düşüncesi ile ihale yapılmıştır.

Ancak belediyemiz 2015 yılı denetimindeki tavsiye doğrultusunda 2016 yılı için yemek yardımı ihalesi yapılmamış, yukarıda sayılan fiziki mekân olarak yemekhane oluşturulmadığından Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'ne göre belediyemiz memurlarımıza öğle

yemeği yardımı hizmeti verilememektedir. Bundan sonra yasal düzenlemelere göre işlem yapılacaktır." denilmektedir.

**Sonuç olarak;** Kamu İdaresi cevabında özetle; yemek fişi alımının ihale ile yapıldığını, belirlenen ödeneğin aşılmadığını, hizmet birimlerinin dağınık olmasından dolayı fiziki olarak yemekhane açılıp hizmetin karşılanmasının mümkün olmadığını ve memurlara yapılan maaş ödemelerinden Bütçe Uygulama Talimatında yer alan ek göstergelere göre değişen en az yemek bedelleri üzerinden yemek katkı payı kesildiğini belirtmektedir.

Öte yandan, Kamu İdaresi yemek fişi alım ihalesi ile kamu zararına sebebiyet verilmediği hususu üzerine savunma yapmıştır.

Bulgumuzda; mevcut yasal düzenlemeler kapsamında, yemek yardımının yemek verme yerine aylık ticket-kart verme şeklinde yapılamayacağı hususu irdelenmektedir. İdarenin 2015 yılı hesabının incelenmesi neticesinde, Belediye personeline yapılan yemek yardımının yemek verme yerine aylık ticket-kart verme şeklinde yapıldığı görülmüştür. İdare yemek kuponu alımı ihalesi yapmakta ve bu şekilde ihaleyi alan yüklenici üzerinden memurlara nakit yemek yardımı yapılmaktadır. Diğer bir ifade ile, yüklenici memurlara nakit gibi kullanılan yemek kartları vermektedir. Bu kartlar ise, çeşitli marketlerde alış verişi için kullanılabilir. Bu kartlar ise, çeşitli marketlerde alış verişi için kullanılabilir.

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'nin "Yardım Şekli" başlıklı 3'üncü maddesinde;

*"Yiyecek yardımı yemek verme şeklinde yapılır. Bu yardım karşılığında nakten bir ödemedede bulunulmaz."* denilmektedir.

Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü'nün B.07.0.BMK.0.15-115458-44 07.05.08\*6071 sayılı görüş yazısında ise;

*"Memurlara yemek yardımının yapılabilmesi için öncelikle ilgili Yönetmelik hükümlerine göre yemekhane kurulmuş olmasının gerektiği, devlet memurlarına yemek fişi veya yemek kuponu alım ihaleleri gerçekleştirilmek suretiyle yemek yedirilmesine imkan bulunmadığı";* belirtilmektedir.

Yasal düzenlemede belirtildiği gibi yemek yardımının nakit ödeme, yemek fişi veya yemek kuponu alımı şeklinde yapılması mümkün değildir. Buna göre; devlet memurlarına yiyecek yardımının yemek verme şeklinde yapılması gerekmektedir. Yemek verme ise, ya

İdarenin gerekli şartların sağlanması durumunda yemekhane kurması ve yemeği kendi mutfağında pişirmesi ile ya da yemek hizmeti sunan firmalardan yemek satın alınması ve idare yemekhanesine getirilmesi suretiyle olmaktadır.

Bu nedenle, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödeneğin yukarıda belirtilen durumlar dışında lokanta, market ve benzeri yerlere aktarılması ya da yemek fişi veya yemek kuponu alımı ihaleleri gerçekleştirilmesi suretiyle yemek yedirilmesine imkan bulunmamaktadır. Yönetmelik'te, kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödeneğin; memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödeneceği açıkça belirtilmiştir.

Memurlara nakit ve benzeri yemek yardımı yapılabilmesi için ilgili mevzuatında açık hüküm bulunması gerekmektedir. Bu itibarla, yemek yardımı olarak kupon veya kart şeklinde nakit aktarımı yapılmasının yasal düzenlemeye aykırı olduğu, mevcut yasal düzenlemeler kapsamında yemek hizmetlerinin piyasadan ihale yoluyla satın alınarak Belediyece servis edilebileceği düşünülmektedir.

#### **Öneri:**

İdari işlem ve eylemlerde yasal düzenlemelere uygunluk bir zorunluluktur. Ayrıca hukuki uygunluk kamu düzeni için vazgeçilmezdir. Bu nedenle idarenin yapacağı harcamaların mevcut mevzuata uygun olması gerekmektedir. Öte yandan, yemek yardımında olduğu gibi idareler fiili sıkıntılar yaşıyor ise, mevcut mevzuatı zorlamak yerine yeni yasal düzenlemelere yönelmek daha uygun olacaktır.

**8. EKLER****Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****Tablo 3: İlkadım Belediyesi 2015 Yılı Bilançosu**

AKTİF HESAPLAR	TL	PASİF HESAPLAR	TL
<b>I- DONEN VARLIKLAR</b>	<b>65.557.439,24</b>	<b>III- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>42.343.029,97</b>
<b>10 HAZIR DEĞERLER</b>	<b>540.664,40</b>	<b>30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR</b>	<b>12.414.874,66</b>
102 BANKA HESABI	281.734,23	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	12.414.874,66
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAK HESABI	258.930,17	<b>32 FAALİYET BORÇLARI</b>	<b>15.674.657,29</b>
<b>12 FAALİYET ALACAKLARI</b>	<b>46.262.170,37</b>	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	15.674.657,29
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	46.165.429,54	<b>33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>8.760.663,16</b>
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	96.740,83	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.417.447,07
<b>14 DİĞER ALACAKLAR</b>	<b>44.571,19</b>	333 EMANETLER HESABI	7.343.216,09
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	44.571,19	<b>36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER</b>	<b>5.492.834,86</b>
<b>15 STOKLAR</b>	<b>1.809.623,97</b>	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELER HESABI	2.883.253,79
150 İLK MADDE VE MALZEMELER HESABI	1.809.623,97	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI	157.021,07
<b>16 ÖN ÖDEMELER</b>	<b>563.942,40</b>	368 VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	2.452.560,00
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	563.942,40	<b>IV- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</b>	<b>70.389.991,60</b>
<b>19 DİĞER DONEN VARLIKLAR</b>	<b>16.336.466,91</b>	<b>40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR</b>	<b>20.978.416,81</b>
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	16.336.466,91	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	7.078.441,52
<b>II- DURAN VARLIKLAR</b>	<b>107.944.939,45</b>	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	13.899.975,29
<b>24 MALİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>24.823.172,05</b>	<b>43 DİĞER BORÇLAR</b>	<b>48.920.401,92</b>
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN HESABI	10.823.172,05	438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA	48.920.401,92

		TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUSLAR HESABI	14.000.000,00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	491.172,87
<b>25 MADDİ DURAN VARLIKLAR</b>	<b>83.102.199,30</b>	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	491.172,87
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	6.124.177,79	<b>V- ÖZ KAYNAKLAR</b>	<b>60.769.357,12</b>
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	50.853.589,42	<b>50 NET DEĞER</b>	<b>25.927.502,88</b>
252 BİNALAR HESABI	16.357.509,80	500 NET DEĞER HESABI	25.927.502,88
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	4.255.503,76	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	43.649.493,41
254 TAŞITLAR HESABI	7.666.483,49	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	43.649.493,41
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	7.852.205,69	<b>58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-4.547.468,00</b>
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI	-14.353.424,61	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-4.547.468,00
258 YAPILMAKTA OUN YATIRIMLAR HESABI	4.346.153,96	<b>59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI</b>	<b>-4.260.171,17</b>
<b>29 DİĞER DURAN VARLIKLAR</b>	<b>19.568,10</b>	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-4.260.171,17
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	207.327,81		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-187.759,71		
<b>AKTİF TOPLAM</b>	<b>173.502.378,69</b>	<b>PASİF TOPLAM</b>	<b>173.502.378,69</b>

**\*Açıklama:** Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği kapsamında; Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Giderleri ve Bütçe Gelirleri Tablolarında 830-Bütçe Giderleri ve 800-Bütçe Gelirleri hesaplarına nakit esasına göre gelir ve gider kayıtları yapılmakta, Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise 630-Giderler ve 600-Gelirler hesaplarına tahakkuk esasına göre gelir ve gider kayıtları yapılmaktadır. Dolayısıyla raporun “Kamu İdaresinin Mali Yapısı ve Mali Tabloları Hakkında Bilgi” başlığı altında, 2015 yılı bütçe giderleri ve gelirlerinin ekonomik sınıflandırmasına yer verilmiş olup, bu tablolarda yer alan kalemler ile Raporun “Ekler” bölümünde yer alan “Faaliyet Sonuçları Tablosu”ndaki aynı kalemler arasındaki rakamsal farklar belirtilen sebepten kaynaklanmaktadır.



**Tablo 4: İlkadım Belediyesi 2015 Mali Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu**

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	Giderin Türü Hesap Adı	N-2 Yıl (TL)ı	N-1 Yılı (TL)	Cari Yıl (N) (TL)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod. 1	Gelirin Türü Hesabın Adı	N-2 Yılı (TL)	N-1 Yılı (TL)	Cari Yıl (N) (TL)
630	01	Personel Giderleri	17.974.253,63	20.477.337,22	22.972.297,34	600	01	Vergi Gelirleri	26.843.615,14	28.217.704,37	32.331.658,47
630	02	Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	3.020.102,28	3.482.702,76	3.638.348,91	600	03	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	3.026.572,83	2.250.415,34	4.082.317,36
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	28.843.467,99	38.850.592,97	49.105.653,14	600	04	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	258.277,46	73.819,84	2.040,00
630	04	Faiz Giderleri	2.276.011,20	2.338.411,73	3.614.305,20	600	05	Diğer Gelirler	59.234.556,13	54.842.544,67	60.012.980,02
630	05	Cari Transferler	4.183.600,71	2.077.954,38	3.078.845,02	600	06	Sermaye Gelirleri	947.326,80	212.765,44	
630	07	Sermaye Transferleri	255.901,56	252.077,67	309.989,78	600	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gelirleri			
630	11	Değer Ve Miktar Değ. Gid.									
630	12	Gel. Ret Ve İadesinden Kayn. Gid.	1.315.717,42	30.772,93	13.446,54						
630	13	Amortisman Giderleri	2.236.921,02	3.260.818,26	3.251.987,09						
630	14	İlk Madde Ve Malz. Giderleri	20.675.525,67	16.899.358,61	14.704.294,00						
630	20	Silinen Alacaklardan Kayn. Giderler	35.568,36	124.265,67							
630	99	Diğer Giderler									
<b>GİDERLER TOPLAMI :</b>			<b>80.817.069,84</b>	<b>87.794.292,20</b>	<b>100.689.167,02</b>	<b>GELİRLER TOPLAMI:</b>			<b>90.310.348,36</b>	<b>85.597.249,66</b>	<b>96.428.995,85</b>
						<b>FAALİYET SONUCU (+ / -)</b>			<b>-9.493.278,52</b>	<b>2.197.042,54</b>	<b>4.260.171,17</b>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI  
06520 Balgat / ANKARA  
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00  
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr  
<http://www.sayistay.gov.tr>